

פרשת וזקת התשפ"ג

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

1. במדבר פרק כ פסוק ב - יג (פרשת חקת)

(א) ויבאו בני־ישראל פל־העדה מדבר־צן בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם:
(ב) ולא־היה מים לעדה ויסקלו על־משה ועל־אהרן: (ב) ולא־היה מים לעדה ויסקלו על־משה ועל־משה ועל־
אהרן: (ג) וירב העם עם־משה ויאמרו לאמר ולו גוענו בגוע אחינו לפני ה': (ד) ולמה הבאתם את־
קהל ה' אל־המדבר הזה למות שם אנחנו ובעירנו: (ה) ולמה העליתנו ממצרים להביא אתנו אל־המקום
הרע הזה לאו מקום זרע ותאגה וגפול ורמון ומים אין לשות: (ו) ויבא משה ואהרן מפני הסקל אל־
פתח אהל מועד ויפלו על־פניהם ויארא כבוד־ה' אליהם: פ (ז) וידבר ה' אל־משה לאמר: (ח) קח את־
המטה והקהל את־העדה אתה ואהרן אחיה ודברתם אל־הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים
מן־הסלע והשקית את־העדה ואת־בעירם: (ט) ויקח משה את־המטה מלפני ה' כ־אשר צוהו: (י)
ויקהלו משה ואהרן את־הקהל אל־פני הסלע ויאמר להם שמעו־נא המרים המו־הסלע הזו נוציא
לכם מים: (יא) וירם משה את־ידו ויך את־הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם:
ס (יב) ויאמר ה' אל־משה ואל־אהרן יעו לא־תאמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו
את־הקהל הזה אל־הארץ אשר־נתתי להם: (יג) הטה מן מריכה אשר־רכבו בני־ישראל את־ה' ויקדש בם:

2. שמות פרק ג (פרשת שמות)

(ה) ויאמר אל־תקרב ה' של־נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת־קדש הוא...:
(ו) ושמעו לקולך ובאת אתה וזקני ישראל אל־מלך מצרים ואמרתם אליו ה' אלהי העבריים נקרה עלינו
ועתה גלכה־נא דרו שלשת ימים במדבר ונזבחה לך' אלהינו: (ז) ואני ידעתי כי לא־יתן אתכם מלך
מצרים להלך ולא בנד חזקה: שמות פרק ג (א) ויען משה ויאמר והן לא־יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי
יאמרו לא־נראה אליך ה': (ב) ויאמר אליו ה' מה־גוה בך ויאמר משה: (ג) ויאמר השליכוהו ארצה
וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו: (ד) ויאמר ה' אל־משה שלח ידך ואחז בזנבו וישלח ידו
ויחזק בו ויהי למטה בכפו: (ה) למען יאמינו כי־נראה אליך ה' אלהי אבתם אלהי אברהם יצחק
ואלהי יעקב... (ח) והיה אם־לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול ה' הראשון והאמינו לקול האת האחרון:
(ט) והיה אם־לא יאמינו גם לשני האתות האלה ולא ישמעו לקולך ולקול ממימי היאר ושפכת הַיַּבְשָׁה
והיו המים אשר תקח מן־היאר והיו לדם ביבשת: (י) ויאמר משה אל־ה' כי אדני לא איש דברים אנכי
גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל־עבדך כי כבד־פה וכבד־לשון אנכי: (יא) ויאמר ה' אליו מי
שם פה לאדם או מ־ישום אדם או חרש או פקח או ערר הלא אנכי ה': (יב) ועתה לך ואנכי אהיה עם־
פיה והוריתיך אשר תדבר: (יג) ויאמר כי אדני שלח־נא ביד־תשלח: (יד) ויחר־אף ה' במשה ויאמר
הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי־דברך ידבר הוא וגם הנה־הוא יצא לקראתך וראך ושמת בלבו: (טו)
ודברת אליו ושמת את־הדברים בפיו ואנכי אהיה עם־פיה ועם־פיהו והוריתי אתכם את אשר תעשו:
(טז) ודבר־הוא לך אל־העם והנה הוא יהיה־לך לפה ואתה תהנה־לו לאלהים: (יז) ואת־המטה הנה
תקח בידך אשר תעשה־בו את־האת: פ... (כ) ויקח משה את־אשתו ואת־בניו וינכרם על־החמר
וישב ארצה מצרים ויקח משה את־מטה האלהים בידו: (כא) ויאמר ה' אל־משה בלכתך לשוב מצרימה
ראה פל־המפתים אשר־שמת בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אתק את־לבו ולא ישלח את־העם: (כב)
ואמרת אל־פרעה פה אמר ה' בני בכרי ישראל: (כג) ואמר אליך שלח את־בני ויעבדני ותמאן לשלחן
הנה אנכי הלג את־בנה בלך: (כד) ויהי בדרך במלון ויפגשוהו ה' ויבקש המיתו: (כה) ותקח צפרה צר
ותכרת את־ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חסד־דמים אתה לי: (כו) וירר ממנו אז אמרה חתו דמים

למולת: פ (כז) ויאמר ה' אל-אהרן לך לקראת משה המדבֵר וילך ויפגשו בְּהַר הָאֱלֹהִים וישקלו: (כח) ויגד משה לאהרן את כל-דברי ה' אשר שלחו ואת כל-האֱתָת אֲשֶׁר צִוָּהוּ: (כט) וילך משה ואהרן ויאספו את-כל-זקני בני ישראל: (ל) וידבר אהרן את כל-הדברים אשר-דבר ה' אל-משה ויעש האֱתָת לְעֵינֵי הָעָם: (לא) ויאמרו הָעָם וישמעו כִּי-פָקֵד ה' את-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת-עֲנָנָם ויקדו וישתחוּ: 3. שמות פרק יז פסוק א - ח (פרשת בשלח)

(א) ויסעו כל-עַדַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַר-סִינַי לְמִסְעֵיהֶם עַל-פִּי ה' ויחננו ברפידים ואין מים לשתת הָעָם: (ב) וירב הָעָם עִם-מֹשֶׁה ויאמרו תנו-לָנוּ מַיִם ונשתה ויאמר להם מֹשֶׁה מִה-תִּרְיֹבוּן עִמָּדִי מִה-תִּנְסֹון אֶת-ה': (ג) ויצאָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם ויִלְלוּ הָעָם עַל-מֹשֶׁה ויאמר לָמָּה זֶה הַעֲלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי ואת-בְּנֵי ואת-מִקְנֵי בַצֹּמָא: (ד) ויצעק מֹשֶׁה אֶל-ה' לאמר מֶה אַעֲשֶׂה לָעָם הַזֶּה עוֹד מַעַט ויסקלני: (ה) ויאמר ה' אל-מֹשֶׁה עֵבֶר לִפְנֵי הָעָם וקח אֶתָּה מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִטֹּף אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת-הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ: (ו) הַנְּגִי עִמָּד לִפְנֵיךָ שָׁמוּ עַל-הַצּוֹר בְּחֶרֶב וְהִכִּיתָ בַצּוֹר ויצאו מִמֶּנּוּ מַיִם ושתה הָעָם ויעש כֹּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: (ז) ויקרא שָׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמִרִיבָה עַל-רִיבּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נִסְתָּם אֶת-ה' לאמר הִנֵּשׁ ה' בְּקִרְבָנוּ אִם-אֵין: פ (ח) ויבֹא עַמְלֵק וילחם עִם-יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִים: (ט) ויאמר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה וישלַע בְּחֶר-לָנוּ אֲנָשִׁים וצֹא הִלַּחֵם בַּעַמְלֵק מִחֹר אֲנֹכִי נֹצֵב עַל-רֹאשׁ הַגְּבָעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי: (י) ויעש יְהוָה כַּאֲשֶׁר אָמַר-לוֹ מֹשֶׁה לְהִלַּחֵם בַּעַמְלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחֹזֵר עָלוּ רֹאשׁ הַגְּבָעָה: (יא) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבֹר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגִבֹר עַמְלֵק: (יב) וידי מֹשֶׁה כְּבָדִים ויקחו-אֲבָן וישִׁימוּ תַחְתּוֹ וישַׁב עָלֶיהָ וְאֶהְרֹן וְחֹזֵר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזָּה אַחַד וּמִזָּה אַחַד וַיְהִי יָדָיו אֲמוֹנָה עַד-בֹּא הַשָּׁמֶשׁ: (יג) ויחלַשׁ יְהוָה אֶת-עַמְלֵק וְאֶת-עַמּוֹ לְפִי-חֶרֶב: פ (יד) ויאמר ה' אֶל-מֹשֶׁה כָּתֹב זֶאת זָכְרוֹן בְּסֵפֶר וְשִׁים בְּאָזְנֵי יְהוָה כִּי-מָחָה אֶמְחֶה אֶת-זָכְרָךְ עַמְלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם: (טו) ויבֹן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ ויקרא שְׁמוֹ ה' וְנָסִי: (טז) ויאמר כִּי-יָדַל עַל-כֵּס יְהוָה מִלְחָמָה לְה' בַּעַמְלֵק מִדֶּר דָּר: פ

4. במדבר פרק יז פסוק ו - כח (פרשת קרח)

(ו) וילָנוּ כָל-עַדַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּחְרַת עַל-מֹשֶׁה וְעַל-אַהֲרֹן לֵאמֹר אַתֶּם הַמַּתֵּם אֶת-עַם ה': (ז) ויהי בְּהַקְהֵל הָעֵדָה עַל-מֹשֶׁה וְעַל-אַהֲרֹן ויפְנוּ אֶל-אַהֵל מוֹעֵד וְהִגִּה כִסֵּהוּ הַעֲנַן וַיֵּרָא כְבוֹד ה': (ח) ויבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל-פְּנֵי אַהֵל מוֹעֵד: ס (ט) וידבר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (י) הֲרָמוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה אֹתָם כָּרְגַע ויפְלוּ עַל-פְּנֵיהֶם: (יא) ויאמר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן קַח אֶת-הַמַּחְתָּה וְתַן-עָלֶיךָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁים קִטְרֹת וְהוֹלֵךְ מִהֲרָה אֶל-הָעֵדָה וְכַפַּר עֲלֵיהֶם כִּי-יֵצֵא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי ה' הַתֵּל הַנֶּגֶף: (יב) וישַׁח אַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר דָּבַר מֹשֶׁה וַיֵּרָץ אֶל-תּוֹךְ הַקְּהָל וְהִנֵּה הַתֵּל הַנֶּגֶף בָּעָם וַיִּתֵּן אֶת-הַקִּטְרֹת וַיִּכַּפֵּר עַל-הָעָם: (יג) ויעֲמַד בְּיַד-הַמַּחְתָּה וּבִין הַסַּיִם וַתַּעֲצֹר הַמַּגֶּפֶה: (יד) ויהיו הַמַּתִּים בַּמַּגֶּפֶה אַרְבַּעַת עָשָׂר אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת מִלִּבְד הַמַּתִּים עַל-דְּבַר-קִרְחָה: (טו) וישַׁב אַהֲרֹן אֶל-מֹשֶׁה אֶל-פֶּתַח אַהֵל מוֹעֵד וְהַמַּגֶּפֶה נֹעֲצָרָה: פ (טז) וידבר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (יז) ודברו אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וקח מֵאֹתָם מִטָּה לְבֵית לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מֵאוֹת אִישׁ אֶת-שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל-מִטָּהוּ: (יח) ואת שְׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל-מִטָּה לְגִי בִי מִטָּה אַחַד לְרֹאשׁ בֵּית אָבוֹתָם: (יט) וְהִנַּחְתָּם בְּאַהֵל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֲנֹעַד לָכֶם שְׁמָה: (כ) וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֲבַחֲרֶבּוּ מִטָּהוּ וְהִשְׁכַּתִּי מֵעַלִּי אֶת-תְּלֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מְלִינִם עֲלֵיכֶם: (כא) וידבר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֱלִוִּיוֹ כָל-נְשִׂאֵיהֶם מִטָּה לְנְשִׂאֵי אַחַד מִטָּה לְנְשִׂאֵי אַחַד לְבֵית אָבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מֵאוֹת וּמִטָּה אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מִטוֹתָם: (כב) וינַח מֹשֶׁה אֶת-הַמַּטֹּת לִפְנֵי ה' בְּאַהֵל הָעֵדוּת: (כג) ויהי מִמִּחְרַת ויבֹא מֹשֶׁה אֶל-אַהֵל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָרַח מִטָּה-אַהֲרֹן לְבֵית לְגִי וַיֵּצֵא פָרַח וַיֵּצֵא צִיץ וַיִּגְמַל שְׁקָדִים: (כד) ויצֹא מֹשֶׁה אֶת-כָּל-הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי ה' אֶל-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטָּהוּ: פ (כה) ויאמר ה' אֶל-מֹשֶׁה הֲשִׁיב אֶת-מִטָּה אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמַשְׁמַרְתָּ לְאוֹת לְבְנֵי-מִרִי וְתִכַּל תְּלֹנוֹתָם מֵעַלִּי וְלֹא יָמָתוּ: (כו) ויעש מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֹתוֹ כֹּן עָשָׂה: פ (כז) ויאמרו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן גִּנַּעְנוּ אֲבָדְנוּ כָלְנוּ אֲבָדְנוּ: (כח) כָּל הַקְּרָבוֹ הַקְּרָב אֶל-מִשְׁכַּן ה' יָמוּת הָאָם תָּמְנוּ לְגֹזַע: ס

5. תרגום המיוחס ליונתן - תורה שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)
 וְאָמַר בְּבָעוּ בְּרַחֲמֵיךָ מִן קִדְמֶךָ יְיָ שְׁלַח כְּדוֹן וְשְׁלִיחוֹתֶיךָ בְּיַד פְּנִיחָס דְּחַמִּי לְמַשְׁתַּלְחָא בְּסוּף יוֹמֵיָא:
6. כתר יונתן שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)
 ויאמר אנא ברחמים מן לפניך יי שלח נא שליחותך ביד פינחס שראוי להשלח בסוף הימים:
7. מלאכי פרק ג פסוק כג - כד
 (כג) הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיאִים לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: (כד) וְהָשִׁיב לְבִ-אֲבוֹת עַל-בְּנֵי וְלֵב בְּנֵי עַל-אֲבוֹתָם פֶּן-אָבֹא וְהִפִּיתִי אֶת-הָאָרֶץ חָרָם:
8. רש"י שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)
 ביד תשלח - ביד מי שאתה רגיל לשלוח,^ח והוא אהרן. דבר אחר ביד אחר שתמצא לשלוח, שאין סופי להכניסם לארץ ולהיות גואלם לעתיד, יש לך שלוחים הרבה:
9. מושב זקנים שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)
 שלח נא ביד תשלח. פר"ש אין סופי להכניסם, משמע שכבר היה גלוי למשה, וקשה דבפ' בהעלותך (במדבר י"כ"ט) כתיב נוסעים אנחנו אל המקום וכו' פ"ל שיתף עצמו עמהם שעדיין לא נגזרה גזירה, וסבר ליכנס עמהם, וצ"ע:
10. ריב"א שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)
 שלח נא ביד תשלח. פרש"י ביד שתמצא לשלוח אין סופי להכניסם לארץ. וקשיא לחזקו' שהרי בפ' בהעלותך גבי נוסעים אנחנו פ"ל וז"ל שתף משה עצמו עמהם עדיין לא נגזרה גזרה עליו כסבור הוא נכנס ואמר לי הרב ר' מתתיה מאבלון ז"ל דוודאי היה סבור שהוא נכנס לארץ כמו שפרש"י שם. אבל היה יודע שלא יהיה דבר ומנהיג על ישראל בשעה שיכנסו לארץ. וזהו שפ"י רש"י כאן אין סופי להכניסם לארץ ולא פירש אין סופי ליכנס עמהם לארץ:
11. ר' עובדיה מברטנורא (עמר נקא) שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)
 ביד תשלח ביד אחר שתמצא לשלוח אין סופי להכניסם לארץ קשה שהרי בפר' בהעלתך פ"ל רש"י נוסעים אנחנו אל המקום כסבור שהוא נכנס עמהם לארץ לכך סמך את עצמו עמהם ואיך פ"ל בכאן שהיה כבר יודע גזרותיו וי"ל שודאי היה סבור ליכנס לארץ אבל היה יודע שאינו עתיד להיות למנהיג להם בעת ההיא וזהו לשון רש"י אין סופי להכניסם לארץ ולא אמ' אין סופי ליכנס לארץ כי סבור היה שהוא נכנס לא"י וכמו דפרש"י שם בפרש' בהעלתך:
12. מזרחי (רא"ם) שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)
 שאין סופי להכניסם לארץ. אף על פי שעדיין לא נגזרה עליו הגזרה, ידע אותה בנבואתו שלא יכניסם לארץ, שכבר רמז לו הקדוש ברוך הוא על זה קודם ששלחהו לפרעה, במאמר (ג. א) "וינהג את הצאן אחר המדבר - סימן זה לך, במדבר אתה מניחן", כדאיתא בשמות רבה (שמות רבה ב. ה). ומה שכתב בפרשת בהעלותך (במדבר י, כט) גבי "נוסעים אנחנו - מפני מה שתף משה עצמו עמהם, שעדיין לא נגזרה גזרה עליו וכסבור שהוא נכנס", צריך לומר, שאף על פי שידע שאין סופו להכניסם כמו דבר ומנהיג, מכל מקום היה סובר שיכנס עמהם, ויהיה המנהיג אחר, כמובן מן "ביד תשלח", ולכן כתב פה אין סופי להכניסם, שפירושו להיות אני המנהיג אותם בכניסתן לארץ, ולא אמר אין סופי להכנס לארץ.
13. שמות רבה (וילנא) פרשה ב סימן ד (פרשת שמות)
 ד"א אמר הקדוש ברוך הוא למשה עתה עתיד להעלות ישראל ממצרים בזכות מי שדברתי עמו בין הבתרים זה אברהם, ואין מדבר אלא דבור שנאמר (שם /שיר השירים/ ד) ומדברך נאוה, ואמר ר' לוי א"ל הקדוש ברוך הוא למשה סימן זה לך במדבר אתה מניחן ומן המדבר עתה עתיד להחזירן לעתיד לבא, שנאמר (הושע ב) לכן הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדבר,

14. גור אריה שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)

אין סופי להכניסם לארץ. ואף על גב דעדיין לא נגזרה הגזירה עליו, ועוד, דבפרשת בהעלותך (במדבר י, כט) אמר משה "נוסעים אנחנו אל המקום" ושתף עצמו עם ישראל לפי שעדיין לא נגזרה הגזירה (רש"י שם), אין זה קשיא, דודאי הנבואה היתה שלא יכנס לארץ שכך גזר השם עליו, וסבור היה משה כי שינוי המעשה וצעקה מבטל הגזירה, ולפיכך אמר "נוסעים אנחנו אל המקום" ושתף עצמו עמהם, כי אותו הדבור לפי מה שהיה סובר משה - היה מדבר עם יתרו חותנו. אבל כאשר היה מדבר עם השם יתברך היה מדבר כאשר היתה הגזירה עליו עתה מאת השם יתברך, וכן ראוי לדבר עם השם יתברך, ורוצה לומר שכך הוא גזירתך עלי. ובשביל זה היה אומר גם כן "תביאמו ותיטעמו" (להלן טו, יז), והיה מתנבא שלא יכניסם לארץ, כי אותו דיבור היה מצד הנבואה שהיה מתנבא, ומפני שידע שכך הגזירה שלא יכניסם לארץ אמר "תביאמו ותיטעמו", אבל בשביל זה לא היה מונע עצמו מלשתף עמהם, כי היה סובר שאפשר הוא לבטל הגזירה. ועיין בפרשת בהעלותך (במדבר י, כט) ובפרשת חקת שם נתבאר באריכות:

15. כלי יקר שמות פרק ד פסוק יג (פרשת שמות)

שלח נא ביד תשלח. יש אומרים שניבא משה שאין סופו להביאם לארץ על כן שלח נא עכשיו, כי נא מורה על העתה, ביד אשר תשלח לעתיד. ויש אומרים שאמר משה אף אם אתחיל לילך בשליחות יודע אני שאין בי כח לגמור כל הדברים כי כבד פה אנכי וסופך לשלוח אחר במקומי על כן שלח נא עכשיו ביד אשר תשלח אחר כך, והנכון הוא שעל אהרן אחיו הגדול אמר כן כי היה לו בסוף חלק בכל השליחות על כן אמר תמסור כל השליחות בידו פן ירע בעיניו על משה, והשיב לו הקדוש ברוך הוא וראך ושמח בלבך, וקל להבין:

16. שמות פרק טו פסוק יז (פרשת בשלח)

תבאמו ותטעמו בקר נתלתה מכוון לשבתה פעלתה מקדש אדני כוננו ידך:

17. רש"י שמות פרק טו פסוק יז (פרשת בשלח)

תבאמו - נתנבא משה שלא יכנס לארץ לכך לא נאמר תביאמו:

18. רש"י שמות פרק יז פסוק יד (פרשת בשלח)

ושים באזני יהושע - המכניס את ישראל לארץ, שיצוה את ישראל לשלם לו את גמולו, כאן נרמז לו למשה שיהושע מכניס את ישראל לארץ:

19. שמות פרק ה פסוק כב - כג (פרשת שמות)

(כב) וישב משה אליה ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני: (כג) ומאז באתי אל-פרעה לדבר בשם ה' הרע לעם הזה והציל לא-הצלת את-עמך

20. שמות פרק ו פסוק א (פרשת שמות)

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה עֲתָה תֵרְאֶה אֲשֶׁר אַעֲשֶׂה לַפְּרֹעֶה כִּי בְיַד חֲזָקָה יִשְׁלַחֶם וּבְיַד חֲזָקָה יִגְרָשׁוּם מֵאֶרֶץ: ס

21. רש"י שמות פרק ו פסוק א (פרשת שמות)

עתה תראה וגו' - הרהרת על מדותי, לא כאברהם שאמרתי לו (בראשית כא יב) כי ביצחק יקרא לך זרע, ואחר כך אמרתי לו (שם כב ב) העלהו לעולה, ולא הרהר אחרי, לפיכך עתה תראה. העשוי לפרעה תראה, ולא העשוי למלכי שבעה אומות, כשאביאם לארץ:

22. שמות פרק יד פסוק לא (פרשת בשלח)

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת-הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת-ה' וַיֹּאמְרוּ בְּה' וּבְמֹשֶׁה עֲבָדוּ: פ

23. שמות פרק יט פסוק ט - י (פרשת יתרו)

(ט) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעָבַר הָעֲנָן בְּעָבֹר הָעָם בְּדַבְּרֵי עֲמֹה וְגַם-בְּךָ יֹאמְרוּ לְעוֹלָם וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת-דִּבְרֵי הָעָם אֶל-ה': (י) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵךְ אֶל-הָעָם וְקִדְשְׁתֶּם הַיּוֹם וּמָחָר וּכְבָּסוּ שְׂמֹלֹתָם: